

Piaskowski, Jerzy

Międzynarodowa konferencja na temat rozwoju nauki i techniki w krajach islamskich

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 29/2, 523-524

1984

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

o badaniach dawnych narzędzi tnących i J. Gömöri'ego — o dymarkach typu Szakony na Węgrzech z X—XI w.

Dodatkowo wygłoszono kilka referatów, m.in. o technologii zapinek (E. Formigli) i wyrobie gipsu (H. Killus) oraz kilka komunikatów np. o znaleziskach żużla na Krecie (G. Spenl, H. Killus).

W sympozjum wzięło udział ok. 35 osób, głównie badaczy starożytnego hutnictwa żelaza oraz grupa archeologów włoskich zainteresowanych produkcją wyrobów żelaznych.

Jerzy Piaskowski
(Kraków)

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NA TEMAT ROZWOJU NAUKI I TECHNIKI W KRAJACH ISLAMSKICH

W dniach 19—24 listopada 1983 r. odbyła się w Islamabadzie międzynarodowa konferencja na temat rozwoju nauki i techniki w krajach islamskich.

Obok analiz i oceny aktualnego stanu nauki oraz dalszych perspektyw rozwoju naukowego w tych krajach tematem dużej części wygłoszonych referatów była historia nauki i techniki, a zwłaszcza wkład średniowiecznych uczonych arabskich w rozwój matematyki, astronomii, anatomii, medycyny, mechaniki, fizyki, chemii, geografii i zoologii. Dokładniej przedstawiono osiągnięcia niektórych słynnych uczonych, jak: Al Biruni, Al Khawarizmi, Al Jazari, Jabir ibn Hayyan, Ibn Sina Sharfuddin, Sabunjoglu.

Między innymi szczegółowo opisano pomiar promienia ziemskiego, jaki przeprowadził Al Biruni w Nandana (dr N. A. Baloch) oraz automatyczne hydrauliczne organy, jakie skonstruował Banu Musa ben Shaker (dr Mona Charani).

W tej części konferencji prof. dr J. Piaskowski przedstawił referat: *Północna Turcja — początkiem wytopiania żelaza na ziemi* uzasadniając swoją teorię, że najdawniejsze żelazo, które — według historyków metalurgii — miało być pochodzenia meteorytowego, było w rzeczywistości wytapiane przez Chalibów — plemię mieszkające w północno-wschodniej Turcji.

W programie konferencji był także referat J. Kuźmińskiego *Potomkowie rodzin tureckich w służbie zdrowia w Białymstoku*, autor jednak nie przybył do Islamabadu.

Ogółem w programie znalazło się 168 referatów z 30 krajów, przy czym autorzy dostarczyli do publikacji teksty 144 referatów. Największą ich ilość przygotowali pracownicy naukowcy z Pakistanu (38) oraz uczeni, głównie arabskiego pochodzenia, ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (38), a następnie z Bangladeszu (11), Indii (9), ZSRR (4) i Turcji (4).

Na zakończenie konferencji uczestnicy przyjęli szereg ważnych uchwał, mających na celu rozwój nauki i techniki w krajach wspólnoty muzułmańskiej. Postulowano m.in. przeznaczenie na ten rozwój 5% budżetu w poszczególnych krajach, tworzenie specjalistycznych placówek naukowo-badawczych i bibliotek, rozwinięcie wydawnictw naukowych, podniesienie poziomu nauczania także wśród szerokich kręgów społeczeństwa oraz szeroką współpracę międzynarodową.

Po zakończeniu obrad, w dniu 24 listopada 1983 r., zagraniczni uczestnicy konferencji wzięli udział w wycieczce samolotem do miejscowości Gilgat w „sercu” Gór Karakorum.

Uczestnicy konferencji otrzymali liczne publikacje. Obok trzech tomów, zawierających pełne teksty wygłoszonych referatów, znalazły się wśród nich między innymi wydawnictwa informacyjne o naukowych organizacjach Pakistanu, popu-

lanny zbiór życiorysów najwybitniejszych uczonych arabskich z okresu średnio-wiecza oraz opracowania naukowe. Spośród tych ostatnich na szczególną uwagę zasługuje książka organizatora konferencji — dra M. M. Qurashi'ego *The mechanics of R and D and Technology Transfer*, wydana w 1978 r. przez Pakistańską Akademię Nauk i przedstawiająca mechanizm kierowania pracami naukowymi i rozwojowymi oraz rozpowszechnienie ich wyników.

Jerzy Piaskowski
(Kraków)